

Geograafiaolümpiaadi maakonnavoru küsimused 9. klassile

1. Iseloomusta rahvastiku paiknemist ja tihedust Viljandi maakonnas. Too välja taolise paiknemise põhjused. 3p

.....

.....

.....

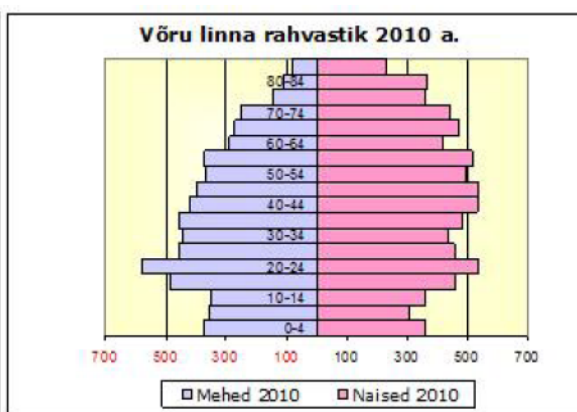
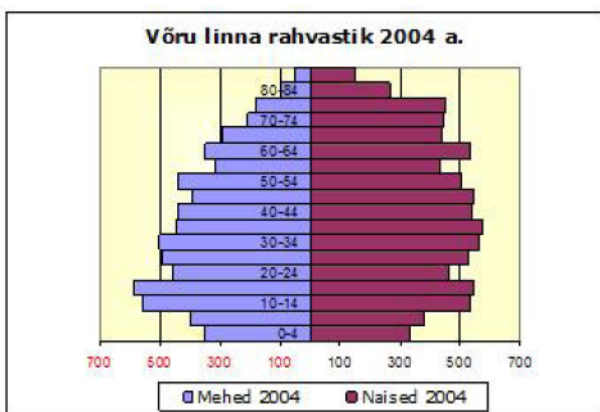
2. Analüüsi Võru rahvastikupüramiide aastatel 2004 ja 2010. Too välja peamised erinevused. 4p

.....

.....

.....

.....

3. Leia toodud mõistetele ühine nimetaja. 2p

Šibljak , gariig, mallee, früügana, makja -.....

Mis piirkondades neid mõisteid kasutatakse?

4. Mis on loodusvööndite kujunemise peamiseks põhjuseks?..... 2p

.....

5. Loetelus on toodud rida okaspuid ,mida kasutatakse meil haljastuses. Tõmba joon alla Eestis looduslikult kasvavatele okaspuude nimetustele. 2p

Elupuu, harilik mänd, seedermand, harilik kuusk, ebatsuuga, lehis, harilik kadakas, harilik jugapuu, nulg

6. Otsustage, kas järgmised väited on tõesed või väärad. Parandage väited tõeseks ilma eitust kasutamata. 4p

Metsas on ööpäevane temperatuuri kõikumine väiksem kui lagedal alal. Tõene/Väär

Savann on kõige ulatuslikum loodusvöönd. Tõene/Väär

Erg, samuum, takörr, hammaada on erineva pinnasega kõrbed. Tõene/Väär

Emu, jaanalind, kiivi on lennuvõimetud linnud. Tõene/Väär

7. Järgnevalt on esitatud läbisegi kolmele loodusvööndile iseloomulikud nähtused. a) Mis loodusvöönditega on tegemist? Kirjuta nende nimetused tabeli ülemisse lahtrisse.

b) Paiguta iga loodusvööndi juurde seda iseloomustava väite ees olev number.

3p

- 1) Talv on pikk ja külm, suvi lühike ja jahe
- 2) Kliima on aastaringselt soe ja niiske
- 3) Mullad väga toitainerikkad
- 4) Palju samblaid ja samblikke, puhmastaimedest mustikas, pohl, kukemari
- 5) Taime ja loomaliike kõige rohkem
- 6) Epifüütide ja liaanide rohkus
- 7) Kasvatatakse nisu, maisi, suhkrupeeti ja päevalille
- 8) Aurumise vähendamiseks ja niiskuse hoidmiseks kasvavad taimed tihedate puhmikutena
- 9) Silmatorkavad pinnavormid – pingod

8. Mis loodusvööndites elavad järgmised rahvad?

2p

innuitid beduiinid
 mursid pügmeed

9. Nimeta kõrbetaimede kolm kohastumust, mis võimaldavad neil taluda suurt kuumust, temperatuuri kõikumisi ja kuivust.

3p

- 1)
- 2)
- 3)

10. Mis kõrbetaim on fotol? (Foto A)

1p

11. Eesti pindalast moodustavad sood 22 %. a) Miks asuvad suured soomassiivid Pärnumaal?

3p

- 1)
- 2)
- 3)

b) Mis on soode ökoloogiline tähtsus?

2p

.....

c) Mis on soode majanduslik tähtsus?

2p

.....

12. a) Mis vahe on troopilisel tsüklonil, orkaanil ja taifuunil?

2p

.....

b) Mis riigid on nendega olnud kimpus 2011 aastal?

2p

.....

13. Verhojansk on üks maailma külmemaid paiku. Talvised temperatuurid langevad seal sageli -40°C-ni ja püsivad nii madalal väga pikka aega. Selgita, miks on Verhojanskis nii karm kliima.

3p

.....

14. Lennureis Frankfurtist New Yorki kestab keskmiselt 9 tundi, kuid New Yorkist Frankfurti tagasi võtab lennureis aega ainult 8 tundi. Miks lendavad lennukid New Yorkist Frankfurti alati kiiremini kui Frankfurtist New Yorki? 2p

.....

15. Eestis on siiani kõrguste süsteemi aluseks olnud Kroonlinna nullpunkt. Mis linna nullpunktile minnakse aga tulevikus üle? Tee loetelust õige valik. 1p

Riia, Stockholmi, Amsterdami, Helsingi

Miks seda tehakse? 1p

.....

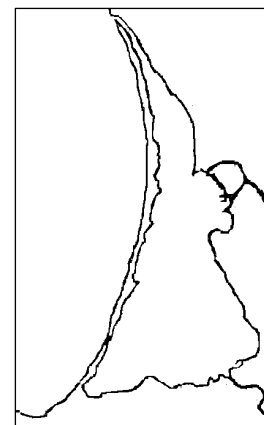
16. Mis rannikuga on tegemist fotol B?..... 1p

Nimeta kaks riiki, kus esineb sellist rannikut. 1p

17. Kuidas tekivad maasääred? Selgita maasääre kujunemist Kura maasääre näitel.

.....

 2p

18. a) Milliseid probleeme toob kaasa elektriautode kasutamine? 2p

.....

b) Miks ei saa Eestis hetkel elektriautot pidada „rohelisteks transpordivahendiks“?

.....

19. Lisalehe kaartidel on kujutatud sise- ja välituristid eesti majutusasutustes 2010. Kumb joonis annab ülevaate siseturismist, kumb väliturismist? Põhjenda valikut. 2p

Siseturism kaart, sest

.....

Väliturism kaart, sest

.....

20. Vaata suuremõtkavalist kaarti (kaart 3). 6p

a) Kui suur on horisontaalide lõikevahe?

b) Mis suunas ja kui kaugel asub Kuke talu Koera talust?

c) Kas Kassi talust on näha Koera talu? JAH/EI Põhjenda.

.....

d) Milline kaardil olevatest taludest on kõige tõenäolisemalt maha jäetud? Mille järgi otsustad?

.....

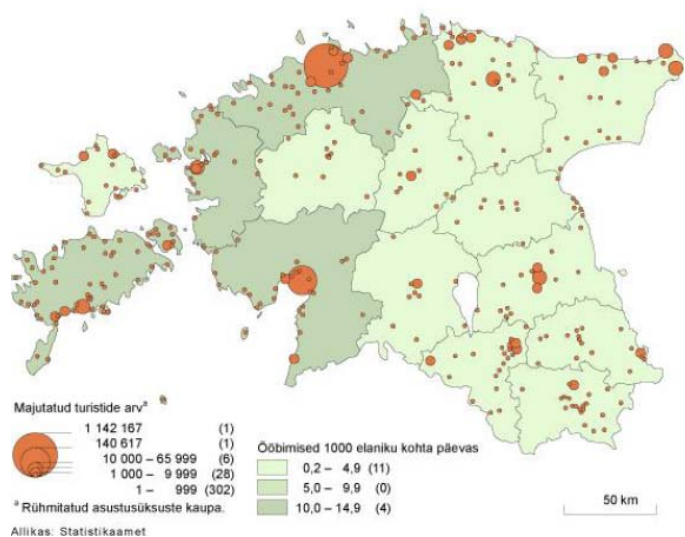
e) Tähistä kaardil kõrgeim punkt tähega A. Kui kõrge see on merepinnast?.....

f) Leia madalaim koht kaardilt ja tähistä see tähega B.

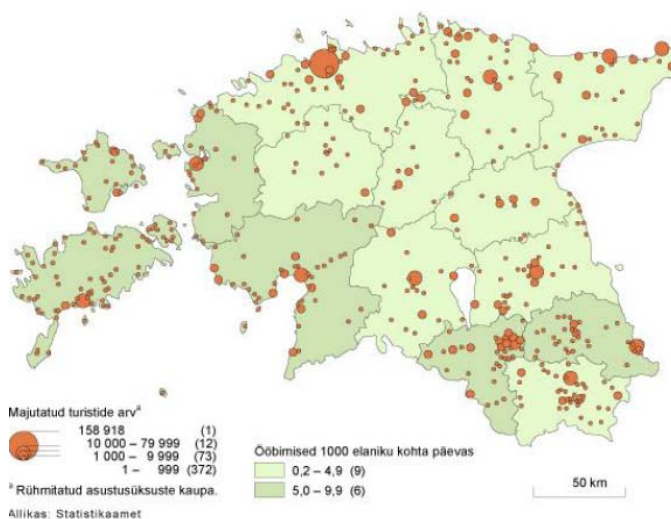
f) Kunagi voolas piirkonnas ka jõgi. Märki oletatav jõe voolusäng kaardile ja tähistä selle suund.

Kaart 1

Kaart 2

Kaart 3

